SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:263

av Kjell-Arne Ottosson (KD)

En norskinspirerad s.k. grunnrenteskatt i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa en norskinspirerad ”grunnrenteskatt” i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Norge har framgångsrikt infört en så kallad grunnrenteskatt, som syftar till att beskatta vinster från naturresurser såsom vattenkraft och gruvdrift. En del av dessa intäkter omfördelas till de kommuner där dessa naturresurser utvinns. Detta system har visat sig bidra till en rättvisare fördelning av vinsterna, samtidigt som det främjar lokal acceptans och lokalt stöd för verksamheterna. Genom att tillämpa en liknande modell i Sverige skulle vi kunna stärka vårt eget skattesystem, öka den lokala acceptansen för naturresursutvinning och bidra till en mer hållbar och rättvis ekonomisk utveckling.

Sverige har en stor potential när det gäller utvinning av naturresurser, såsom mineraler, skog och vattenkraft, men de ekonomiska vinster som genereras av dessa resurser fördelas inte alltid jämnt mellan stat och lokalsamhällen. Genom att införa en ”grunnrenteskatt”, liknande den norska modellen, skulle Sverige kunna säkerställa att de kommuner där dessa resurser utvinns får en rättvis andel av de ekonomiska vinsterna. Detta skulle inte bara kompensera de samhällen som påverkas av utvinningen, utan också bidra till att stärka den lokala ekonomin och främja en hållbar utveckling.

”Grunnrenteskatten” skulle fungera som ett verktyg för att skapa ett mer jämlikt skattesystem och en rättvisare fördelning av de vinster som uppstår ur Sveriges gemensamma naturresurser. Den skulle också kunna bidra till att minska motståndet mot gruvdrift och annan resursutvinning, då lokalsamhällena får en direkt ekonomisk nytta av verksamheterna. På så sätt kan vi säkra långsiktig social acceptans och främja ansvarstagande och hållbarhet i vår naturresurshantering.

En utredning om införande av ”grunnrenteskatt” bör även inkludera analys av hur denna skatt kan implementeras i olika sektorer samt hur intäkterna bäst kan fördelas mellan staten och de lokala kommunerna. Detta skulle säkerställa att skatten är rättvis och effektiv och att den bidrar till en ökad hållbarhet inom naturresursutvinningen i Sverige.

Kjell-Arne Ottosson (KD)